نام : نام خانوادگی : پایه: دوازدهم رشته : علوم تجربی ساعت امتحان: ۸ صبح	وزارت آموزش و پرورش اداره کل آموزش و پرورش استان یزد امتحان پایان نیم سال دوم سال تحصیلی ۹۸ - ۹۷	درس: فیزیک ۳ تاریخ امتحان: خرداد ۱۳۹۸ مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه طراح: مرضیه عاصی حداد نمره :

ردیف		بارم
۱	از داخل پرانتز عبارت درست را انتخاب کرده و به پاسخ برگ انتقال دهید. الف) در حرکت روی خط راست، با شتاب ثابت جهت حرکت (می‌تواند – نمی‌تواند) عوض شود. ب) اگر شخصی در ارتفاعی برابر با شعاع زمین ازسطح زمین باشد؛ وزن شخص($\frac{1}{4}$ –$\frac{1}{2}$) برابر می‌شود. پ) در شرایط وارونی جمعیت در محیط لیزری تعداد الکترون‌های تراز پایین‌تر(کم‌تر –بیش‌تر) از ترازهای شبه پایدار است. ت) دوره‌ی آونگ ساده به (جرم آونگ – طول آونگ) بستگی ندارد. ث) اولین خط طیفی اتم هیدروژن در رشته‌ی بالمر(n=۲) در گستره‌ی طول موج‌های (فرابنفش- مرئی) است. ج) پس از گذشت ۳ نیمه عمر از یک هسته‌ی پرتوزا ($\frac{1}{8}$ - $\frac{7}{8}$) تعداد هسته‌ها واپاشیده می‌شوند.	۱/۵
۲	درستی یا نادرستی هر یک از جمله‌های زیر را مشخص کرده و در پاسخ برگ بنویسید. الف) سرعت در هر لحظه برابر با شیب خط مماس بر مسیر حرکت متحرک در آن لحظه است. ب) وقتی تندی چترباز به تندی حد می‌رسد نیروهای وارد برچترباز متوازن است. پ) تندی امواج s از تندی امواج p بیش‌تر است. ت) میدان الکتریکی E همگام با میدان مغناطیسی تغییر می‌کند و همواره بر آن عمود است.	۱
۳	شکل زیر مکان دوچرخه‌های A و B را در لحظه‌های t=۰ ، t=T ، ..... و t=۴T=۸ s نشان می‌دهد که به طرف یکدیگر حرکت می‌کنند ، در لحظه t=۰ فاصله این دو ۱۶۸ متر است و هر دو در لحظه ۲ شتاب می‌گیرند. شتاب متحرک A چند برابر شتاب متحرک B است؟ 	۱
۴	نمودار شتاب – زمان متحرکی که در امتداد محور x حرکت می کند مطابق شکل است: (با فرض x۰=۰ و v۰=۰) 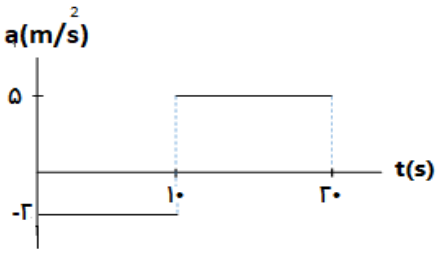 الف) نمودارسرعت–زمان این متحرک در بازه زمانی(۲۰–۰) ثانیه را رسم کنید. ب) شتاب متوسط متحرک در بازه زمانی s(۰–۲۰) به دست‌آورید. پ) جابه‌جایی متحرک تا لحظه‌ی تغییر سوی حرکت را محاسبه کنید.	۱/۵
	صفحه ۲	

۵	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید: در شکل الف نردبان در آستانه‌ی لغزش است. نیرویی را که سطح زمین بر نردبان وارد می کند تعیین کنید. در شکل ب نیروهای F_1 و $F_2 = 10N$ بر جعبه وارد شده و جعبه ساکن است. نیروی F_1 از صفر شروع به افزایش می‌کند، توضیح دهید اندازه‌ی بیشینه‌ی نیروی اصطکاک ایستایی و اندازه‌ی نیروی خالص وارد بر جعبه چگونه تغییر می‌کنند؟ 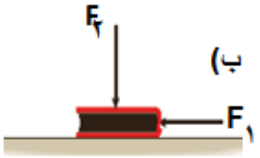 	۱/۵
۶	نمودار نیروی خالص برحسب زمان برای جسمی به جرم ۲ **kg** که در امتداد محور **x** حرکت می‌کند مطابق شکل است: 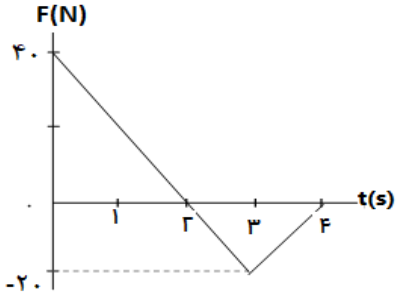 الف) نیروی خالص متوسط وارد بر جسم را در بازه ی زمانی **s**(۰-٤) در **SI** به‌دست آورید. ب) اگر در **t=۰**، تکانه‌ی جسم $\frac{Kgm}{s}$ ۱۰ باشد، انرژی جنبشی آن در لحظه ی **t=٤s** چند ژول است؟	۲
۷	نمودار مکان – زمان نوسانگر هماهنگ ساده‌ای مطابق شکل است: 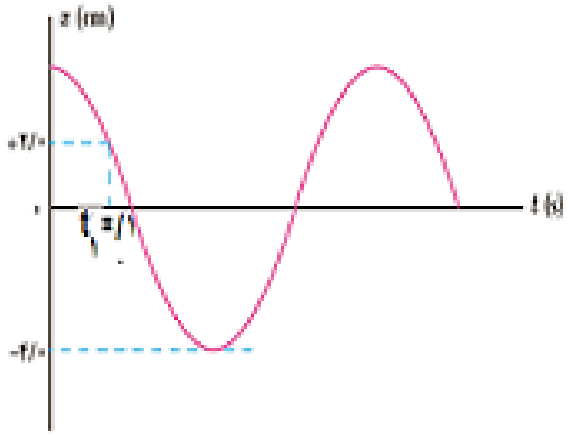 الف) سرعت نوسانگر در لحظه‌ی عبور از نقطه‌ی تعادل را تعیین کنید. ب) اندازه‌ی شتاب نوسانگررا در لحظه‌ی t_1 محاسبه کنید.	۱/۵
۸	شکل زیر سامانه‌ی وزنه و فنری را در مبداء زمان نشان می‌دهد. این سامانه روی سطح افقی بدون اصطکاک حول نقطه‌ی **o** با دامنه‌ی ۱۰ سانتی‌متر دارای حرکت هماهنگ ساده است. (جرم وزنه ۲۰۰ گرم و ثابت فنر **۵۰۰ N/m** است.) الف) دوره‌ی تناوب این سامانه را تعیین کنید. 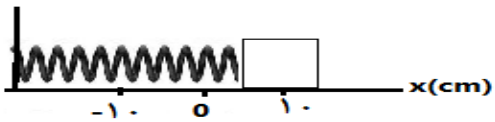 ب) انرژی پتانسیل سامانه در نقطه‌ی بازگشت حرکت چند ژول است؟	۱/۵
۹	دستگاه صوتی **A** صدایی را با تراز ٦۰ دسی‌بل و دستگاه صوتی **B** صدایی را با تراز ٤۸ دسی‌بل ایجاد می‌کند. نسبت شدت صوت **A** به شدت صوت **B** را تعیین کنید؟ $log2 = 0/3$	۱/۲۵
	صفحه ۳	

۱۰	الف) شکل زیر یک موج سینوسی را در لحظه‌ای از زمان نشان می‌دهد که درخلاف جهت محور x در طول ریسمان کشیده شده‌ای منتشر می‌شود سوی بردار سرعت ذره-ی M در این ریسمان و نوع حرکت آن‌را تعیین کنید. 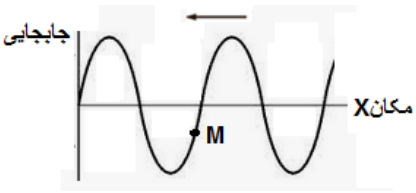 ب) پژواک را تعریف کنید و بیان کنید در چه صورت توسط گوش انسان قابل تشخیص است؟	۱/۲۵
۱۱	الف) استنباط خود را از شکل مقابل بنویسید. 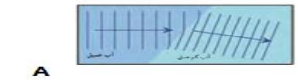 ب) جبهه‌ی موج بازتابیده و شکست یافته‌ی شکل زیر را رسم کنید. 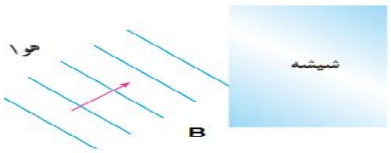	۱/۵
۱۲	یک چشمه‌ی نور مرئی در هرثانیه ۲×۱۰^{۲۰} فوتون با طول موج ۶۰۰nm گسیل می‌کند. الف) توان چشمه را محاسبه کنید.($h=۶\times۱۰^{-۳۴}$ ، $c=۳\times۱۰^{۸}$) ب) اگر شدت نوری فرودی را به نصف کاهش دهیم، شمار فوتون‌های گسیل شده از چشمه در هر دقیقه چقدر است؟	۱/۵
۱۳	الف) توضیح دهید خطی بودن طیف گسیلی گاز هیدروژن اتمی بر اساس کدام مدل قابل توجیه است؟ ب) شکل مقابل چه فرآیندی را نشان می‌دهد؟ 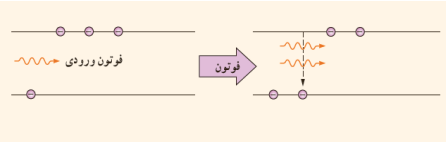 پ) سرب $^{244}_{94}PU$ با گسیل یک ذره‌ی α و ۲ الکترون واپاشیده می‌شود اعداد اتمی و جرمی هسته‌ی محصول را تعیین کنید.	۱/۵
۱۴	الف) در فرآیند جذب زیر طول موج فوتون را به‌دست آورید. (hc=۱۲۴۰) ب) منظور از انرژی بستگی هسته چیست؟ 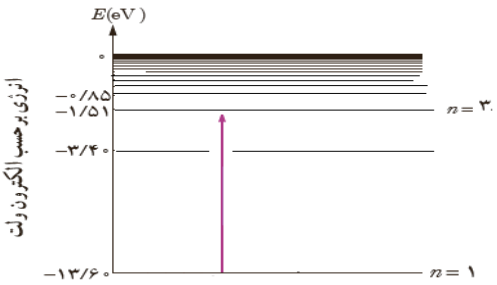	۱/۵
	جمع نمرات	۲۰

ردیف	راهنمای تصحیح- فیزیک۳ علوم تجربی- یزد	بارم
۱	الف) می‌تواند ب) $\frac{۱}{٤}$ پ) کم‌تر ت) جرم آونگ ث) مرئی ج) $\frac{۷}{۸}$ هرمورد ۰/۲۵	۱/۵
۲	الف) نادرست ب) درست پ) نادرست ت) درست هرمورد ۰/۲۵	۱
۳	$a_A =$ 0/25 $۲۸-۱۶=\frac{۱}{۲}a_A ۲^۲ + ٤\times ۱۰$ $\Delta x_A = \frac{۱}{۲}at^۲ + V_۰t$ $V_A = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{۸}{۲} = ٤\frac{m}{s}$ 0/25 $a_B =$ 0/25 $۱٤۸-۱٦۰=\frac{۱}{۲}a_B ۲^۲ - ۲\times ۱۰$ $\Delta x_A = \frac{۱}{۲}at^۲ + V_۰t$ $V_B = \frac{\Delta x}{\Delta t} = -\frac{٤}{۲} = -۲\frac{m}{s}$ ۲m/s^۲ $-٤m/s^۲$ $\frac{a_A}{a_B} = -۲$ ۰/۲۵	۱/۲۵
٤	رسم شکل (الف ب) $\overline{a} = \frac{V-V_۰}{\Delta t}$ $= \overline{a} = \frac{۳۰-V_۰}{۲۰} = ۱/۵\frac{m}{s}$ 0/5 پ) $\Delta x = -\frac{۲۰\times ۱٤}{۲}$ $\Delta x = -۱٤۰m$ ۰/۵	۱/۵
۵	الف) $R = \sqrt{F_{N_۲}^۲ + f_{s,\max}^۲}$ ۰/۲۵ $\vec{R} = \vec{F_{N_۲}} + \vec{f}_{s,\max}$ ۰/۲۵ $f_{s,\max} = \mu_s F_{N_۲}$ ۰/۲۵ ب) بیشینه‌ی نیروی اصطکاک ایستایی افزایش می‌یابد(۰/۵) و نیروی خالص تغییر نمی‌کند۰/۲۵	۱/۵
٦	$F = \frac{(٤۰\times ۱)-۲۰\times ۱}{٤} = ۵N$ $F = \frac{\Delta P}{\Delta t}$ ۰/۲۵ $۰/۲۵\Delta P = s$ P= 30 $\frac{Kgm}{s}\Delta P = P_- P_۰$ ۲۰=P-10 الف) ب) ۰/۵ $K = ۲۲۵$ ۰/۵ $\frac{P^۲}{۲\square} = K\frac{۳۰^۲}{۲\times ۲}=$	۲
۷	$V_{Max} = AW$ $\omega = \frac{۱۰\pi}{۳}$ Ra/s $\omega = \Delta\varphi/t = \frac{\frac{\pi}{۳}}{۰/۱}$ $\Delta\varphi = \frac{\pi}{۳}$ $x=\frac{A}{۲}$ $V = ۰/۰۴ \times \frac{۱۰\pi}{۳} = \frac{۲\pi}{۱۵}$ $a = \frac{a_{max}}{۲} = \frac{AW^۲}{۲}$ $a = \frac{۰/۰٤\times(\frac{۱۰\pi}{۳})^۲}{۲} = \frac{۲\pi}{۹}\frac{m}{s^۲}$	۱/۵

۸	$۰/۵\ T = ۲\pi\sqrt{\frac{m}{k}}$ $=۲\pi\sqrt{\frac{۰/۲}{۵۰۰}}$ ۰/۷۵ $T=0/04\pi$ ۰/۷۵ $U=\frac{۱}{۲}KA^{۲}=\frac{۱}{۲}۵۰۰\times۱۰^{-۲}=۲/۵J$	۱/۵
۹	$B_B-B_A=۱۰Log\frac{I_A}{I_B}$ 0/25 $۸-۶۰=۱۰Log\frac{I_A}{I_B}$ $-۱۲=۱۰Log\frac{I_A}{I_B}$ 0/25 $-۴\times Log۲=Log\frac{I_A}{I_B}$ 0/25 $\frac{I_A}{I_B}=۲^{-۴}=\frac{1}{16}$ 0/25	۱/۲۵
۱۰	الف) بالا وتند شونده (هر مورد ۰/۲۵) ب) تعریف ۰/۵ – اگراختلاف زمانی بین دوصوت از۰/۱ ثانیه بیش‌تر باشد ۰/۲۵	۱/۲۵
۱۱	الف) شکست امواج سطحی در مرز عمیق و آب کم عمق۰/۲۵– با ورود به آب کم عمق تندی موج سطحی کاهش می‌یابد.زیرا آن‌بخش از موج که هنوز وارد نشده عقب می‌افتد و فاصله جبهه های موج کاهش می‌یابد. ب) رسم ۰/۷۵	۱/۵
۱۲	الف) $E=nhf=\frac{۲\times۱۰^{۲۰}\times۶\times۱۰^{-۳۴}\times۳\times۱۰^{۸}}{۶۰۰\times۱۰^{-۹}}=۶۰$ $P=۶۰$ ۰/۷۵ ب) با کاهش شدت نور فرودی شمار فوتونها نیز کاهش می یابد۰/۲۵ پس شمار فوتونها در هر ثانیه به نصف می‌رسه یعنی در هر دقیقه $n=۶۰\times۱۰^{۲۰}$ ۰/۲۵	۱/۲۵
۱۳	الف) مدل اتمی بور ۰/۲۵ توضیح ۰/۵ ب)گسیل القایی ۰/۲۵ پ) $z=۹۴-۲-(-۲)=۹۴$ $A=۲۴۴-۴=۲۴۰$	۱/۵
۱۴	الف) $E_۳-E_۱=hf=\frac{hc}{\lambda}\Rightarrow\lambda=\frac{hc}{E_۳-E_۱}=\frac{۱۲۴۰eV.nm}{۱/۵۱eV-(-۱۳/۶eV)}=۱۰۲nm$ ب)۰/۵	۱/۵
		۲۰